

Potřeba rekultivace skládek

Na některých skládkách, které se nacházejí na území CHKO Beskydy, a byly již zrušeny (např. Rožnov p.R., Francova Lhota, Halenkov - Lušová) jsou uloženy neznámé druhy odpadů a jsou nadále trvalým nebezpečím pro životní prostředí. Na těchto skládkách je nutné provést rekultivaci.

Na řízených skládkách jsou sice odpady překryty zeminou, tím však nezmizí: škodlivé látky prosakují do půdy a spodních vod. Vlastní problém dnes není řešen "u samého kořene" - při samotném vzniku odpadů.

Zdánlivě "dokonalé" odstraňování odpadu podstatně přispívá k našim bezstarostným životním zvyklostem, k bezmyšlenkovitému zacházení s přírodními zdroji a energií.

"Černé skládky" Na celém území CHKO Beskydy se vyskytuje velké množství, větších nebo menších černých skládek.

Černé skládky mohou vznikat díky velmi malé nebo žádné ekologické výchově místního obyvatelstva a majitelů chat ze strany obecních úřadů, zvýšením cen odpadů a rovněž nechť tyto problémy řeší. Obyvatelstvo potom řeší tyto problémy "po svém"- od spalování odpadu všeho druhu v lokálních topeništích až po svévolné ukládání na břehy potoků a řek, do lesního prostředí nebo na ostatní, často přírodně vzácné plochy.

Tyto skládky nenarušují pouze vzhled krajiny, ale představují také vážné nebezpečí pro životní prostředí jako celek. Obecní úřady tyto problémy často nedokážou řešit samy. Obvykle až na zásah pracovníků Správy CHKO Beskydy a nebo strážce přírody.

V mnoha obcích, které jsou součástí CHKO Beskydy bylo zavedeno třídění odpadu. Obvykle jde o tříděný sběr skla, papíru nebo umělých hmot.

Nebezpečné odpady je možno odevzdat do sběrných dvorů.

Průmyslové odpady

Průmyslové odpady nejsou zatím oficiálně na území CHKO Beskydy likvidovány.

Dle platné legislativy musí být dnes při provozování podnikatelské činnosti zpracován "Program odpadového hospodářství". To je zákonná forma.

Druhá forma - nezákonná se projevuje např. tím, že na mnoha místech CHKO Beskydy se nacházejí černé skládky jasně dokumentující podnikatelskou činnost osob, které v přírodním prostředí odpad uložili. Jedná se o dlouhotrvající problém, který musí být řešen koncepčně v součinnosti s místními samosprávami.

Větrné elektrárny

Větrné elektrárny by se patrně staly dominantou krajiny, což je v rozporu se zájmy ochrany přírody a krajiny.

Snahou CHKO Beskydy je mimo jiné zlepšovat stav ovzduší. Přechodem z vytápění fosilními palivy na jiná média (elektřina, plyn) dochází ke střetu s investorem, který chce provozovat větrné elektrárny. Její existenci zdůvodňuje právě výrobou ekologicky čisté energie. Problém ovšem nastává tehdy, kdy má dojít k umístění stavby. Doposud všechny předložené žádosti umísťovaly stavby větrné elektrárny do exponovaných míst, na vrcholy, hřebeny kopců.

Z důvodu narušení krajinného rázu lze souhlasit s umístěním VE v CHKO jen zcela výjimečně, a to pouze ve IV. zóně a v pohledově neexponovaných lokalitách.

Práce s veřejností

Častý negativní vztah místních obyvatel a návštěvníků k ochraně přírody patří dnes ke společným a zároveň nejzávažnějším problémům Správy CHKO Beskydy.

Výchova a práce s veřejností v CHKO Beskydy je důležitou součástí širšího úsilí o probuzení zájmu, vytváření pocitu spoluzodpovědnosti za stav životního a přírodního prostředí a dosažení trvale udržitelného způsobu života. Je rovněž důležitým nástrojem managementu CHKO.

Oblast práce s místním obyvatelstvem je nejnaléhavějším a zároveň nejsložitějším problémem. Na Správě CHKO Beskydy se všichni odborní pracovníci podílejí na výchově místního obyvatelstva a to přímo při každodenních jednáních, kdy je nutné vysvětlovat a zdůrazňovat svá stanoviska a nebo nepřímo přes

místní samosprávu. Částečně se na této práci podílí i dobrovolní strážci. Je často pozorován velmi nepříznivý jev tj. vyhrocování nevraživosti místních obyvatel k CHKO i jeho Správě.

Cílem je působit na nadřízené složky ve smyslu zvýšení společenské prestiže a uznání potřeby ochrany přírody a krajiny, požadovat sesouladění právních předpisů a žádoucí změny v rámci stávající legislativy ve prospěch zájmů OP a krajiny.

Pro účinné působení na veřejnost je nezbytné volit celý souhrn metod, forem a postupů, jejichž smyslem je: informovat, regulovat, motivovat a vytvářet pozitivní vztah k přírodě.

Obecným cílem je dosažení odpovědného chování, jednání a cítění lidí vůči přírodnímu prostředí a životnímu prostředí jako celku. Činnosti, které bude nezbytné provádět musí být zaměřeny: na širokou veřejnost bez větší diferenciaci a na základní cílové skupiny (děti a mládež, místní obyvatelstvo, návštěvníci).

Profesionální pracovníci

Na Správě CHKO Beskydy nebyly doposud vytvořené místo pro samostatného pracovníka nebo profesionálního úseku pro výchovnou činnost.

Ze strany centrálních orgánů je nutné zvýšit celospolečenskou prestiž ochrany přírody a krajiny cestou zvýšené informovanosti ve sdělovacích prostředcích s důrazem na vysvětlení celospolečenské potřeby její ochrany, předáváním reálných informací o neuspokojivém stavu přírody (zánik biotopů, vymírání druhů...) s oddělením těchto informací od dosažených dílčích zlepšení stavu ŽP.

Na Správě CHKO Beskydy je třeba vytvořit podmínky a prostředky pro vytvoření místa samostatného pracovníka a informační centrum pro výchovnou činnost a práci s veřejností, dotvoření a zdokonalení terénního informačního systému, vydávání informačního zpravodaje a zajištění a využití informačních panelů v obcích pro propagaci CHKO. J také důležitá spolupráce s dalšími zařízeními v ČR, zaměřenými na ekologickou výchovu a práci s veřejností a zřízení informačního centra a dalších informačních středisek.

Evakuace jako jedno z opatření ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech

plk. Mgr. Bohumír Martínek, Ph.D., ředitel odboru civilní nouzové připravenosti a strategií GŘ HZS ČR, kpt. Ing. Vladimír Dymák MV GŘ HZS ČR IOO Lázně Bohdaneč, Oddělení výzkumu a vzdělávání, Pracoviště krizového řízení a kritické infrastruktury.

Ačkoliv mají občané našeho státu právo na zdravý a bezpečný život a přiměřenou ochranu svého majetku, přesto je řada situací, kdy je toto právo narušeno. Je úkolem všech orgánů státní správy a územní samosprávy, napříč vertikálními strukturami i napříč jednotlivými resorty, aby činily příslušná opatření k eliminaci, či alespoň zmírnění dopadů nejrůznějších negativních jevů.

Všude tam, kde se vyrábějí, skladují, přepravují nebo jako surovina pro další zpracování používají chemické látky, může dojít k jejich úniku, různě závažnému, s různými doprovodnými negativními jevy a s různými následky na obyvatelstvo. Tyto situace mohou nastat vinou technologických havárií, nehod v silniční a železniční dopravě nebo vinou lidí (například chybnou obsluhou), často pak souběhem subjektivních a objektivních chyb a selhání. **Zatím jen těžko odhadnutelné nebezpečí hrozí z neudržovaných a nepovolených skládek průmyslového odpadu, zejména chemického.**

Greenpeace podává trestní oznámení na neznámého pachatele za poškození životního prostředí

Praha, 19. února 1999 - Česká pobočka mezinárodní ekologické organizace Greenpeace dnes podala okresnímu státnímu zastupitelství v Nymburce trestní oznámení na neznámého pachatele v souvislosti s ilegální skládkou vysoce nebezpečného toxického odpadu v bývalém vojenském prostoru Milovice - Mladá.

"Milovická skládka je typickým případem zločinu proti přírodě a životnímu prostředí," prohlásila vedoucí toxické kampaně Greenpeace Dr. Zdeňka Bubeníková. "Na nijak nezajištěném podloží je tu nedbale uloženo téměř 2000 tun vysoce nebezpečného toxického odpadu, který sem byl navezen za velmi podezřelých okolností. Extrémně nebezpečné látky typu PCB (polychlorované bifenylly), PCE (perchloretylen), DDT a prudce jedovaté kyanidy jsou tu uloženy v prorezavělých sudech a když zaprší, jsou splachovány do okolního prostředí."

Greenpeace upozorňuje na ilegální skládku již řadu měsíců. Skládka v současné době představuje vážné ohrožení životního prostředí a zdraví obyvatel. Půda v okolí skládky je již silně zamořená a hrozí nebezpečí kontaminace povrchových a spodních vod. Jeden z hlavních zdrojů pitné vody pro Prahu (vrty v Káraném) je odtud přitom vzdálen necelých 10 kilometrů.

"Jsme přesvědčeni, že v Milovicích byl spáchán úmyslný trestný čin ohrožení životního prostředí," uvedla Dr. Zdeňka Bubeníková. "Máme již podezření na konkrétní osoby. Na rozdíl od orgánů činných v trestním řízení však jako ekologická organizace nemůžeme prošetřit, nakolik tyto osoby naplnily subjektivní stránku trestného činu, tj. zda v konkrétních případech existoval přímý nebo eventuální úmysl, vědomá či nevědomá nedbalost. Proto nechceme podezřelé osoby jmenovat a jsme nuceni posouzení ponechat orgánům činným v trestním řízení."

Skládka v Milovicích vznikla před šesti lety. Tehdy zde firma PROEKO k.s. chtěla zahájit provoz mobilní spalovny toxických odpadů. Spalovna však nikdy nebyla funkční. Firma své aktivity posléze omezila na ilegální navážení vysoce toxického odpadu od různých původců. Po čtyřech letech se firma přetransformovala na Alisa a.s. a v současné době je v konkursním řízení.

"Probíhající konkurs firmy Alisa je pro úřady záminkou k nepodnikání žádných kroků. Neustále se jedná, ale poškození životního prostředí se dále zhoršuje. Za to, v jakém stavu se skládka a okolní příroda nachází, musí někdo konečně přijmout zodpovědnost," zdůraznila Bubeníková. "Kompetentní orgány musí vyslat jednoznačný signál, že za takovéto „podnikání“ bude už napříště vždy následovat přísný trest."

Další informace:

Dr. Zdeňka Bubeníková

tel.: 02/24 31 96 67

fax: 02/311 22 89

e-mail: zdenka.bubenikova@diala.greenpeace.org
